

Συμπεράσματα από την έρευνα καταγραφής των στοιχείων των Δημοτικών και Κοινοτικών Βιβλιοθηκών

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ), στο πλαίσιο Προγραμματικής Σύμβασης με το Υπουργείο Εσωτερικών (ΥΠΕΣ) και την Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας (ΚΕΔΚΕ) για την εφαρμογή Προγράμματος Επιστημονικής και Τεχνικής Στήριξης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού, απέστειλε σε όλους τους Δήμους και τις Κοινότητες δελτίο καταγραφής στοιχείων των Δημοτικών και Κοινοτικών Βιβλιοθηκών.

Στο δελτίο αυτό επιχειρείται η καταγραφή στοιχείων σχετικών με:

- Α. τη **νομική μορφή λειτουργίας** της Βιβλιοθήκης (Αν δηλαδή αυτή λειτουργεί ως Αυτοτελές ΝΠΔΔ ή Υπηρεσία ΟΤΑ, αν διαθέτει Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας και Κανονισμό λειτουργίας).
- Β. τις **κτιριακές εγκαταστάσεις**, τα παραρτήματα της, τα αναγνωστήρια, τους χώρους εκδηλώσεων και τις Κινητές Μονάδες, που διαθέτει.
- Γ. την **καθημερινή λειτουργία** της (Ωράριο, χρηματοδότηση της λειτουργίας της, υλικό (βιβλία ή άλλο) που διαθέτει, κανόνες που χρησιμοποιεί για την ταξινόμησή του, μηχανογράφηση, εκδηλώσεις που διοργανώνει, εκδόσεις που πραγματοποιεί, κλπ)
- Δ. το **προσωπικό**. Τα στοιχεία αυτά δεν αναφέρονται στον κάθε εργαζόμενο αλλά είναι συγκεντρωτικά ανά ειδικότητα και σχέση εργασίας (π.χ. πόσοι βιβλιοθηκονόμοι Δημοσίου Δικαίου ή ΙΔΑΧ στελεχώνουν τη Βιβλιοθήκη, κλπ)
- Ε. τα **οικονομικά** της λειτουργίας της (Έσοδα και Δαπάνες) για τα έτη 2005 – 2007.

Γενικά αναφέρουμε ότι συμπλήρωσαν και απέστειλαν δελτίο στην ΕΕΤΑΑ **251 ΟΤΑ (Σύνολο Δημοτικών Βιβλιοθηκών: 268)**.

Παράλληλα, **356 ΟΤΑ** απάντησαν εγγράφως ή τηλεφωνικά ότι στην περιοχή τους δεν λειτουργεί **Δημοτική Βιβλιοθήκη**.

Αναλυτικά, για τις Δημοτικές Βιβλιοθήκες που συμπλήρωσαν το δελτίο καταγραφής διαπιστώθηκαν τα παρακάτω

2. ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Η νομική μορφή και ο τρόπος λειτουργίας των Δημοτικών Βιβλιοθηκών σήμερα, εμφανίζεται στους επόμενους πίνακες.

Γενικά, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των Δημοτικών Βιβλιοθηκών (ποσοστό περίπου 55%) λειτουργεί ως Υπηρεσία του ΟΤΑ ή κάποιου ΝΠ (Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου), ενώ ένας σημαντικός αριθμός αυτών (ποσοστό περίπου 70%) δεν διαθέτουν ΟΕΥ ή/και Κανονισμό Λειτουργίας. Αναλυτικά τα στοιχεία έχουν ως εξής:

Συμπεράσματα από την έρευνα καταγραφής των στοιχείων των Δημοτικών και Κοινοτικών Βιβλιοθηκών

Νομική Μορφή

Μορφή λειτουργίας	Πλήθος	Ποσοστό
Ως αυτοτελή ΝΠΔΔ	117	43,66%
Ως Υπηρεσίες ΝΠΔΔ	67	25,00%
Ως Υπηρεσίες ΟΤΑ	43	16,04%
Ως Υπηρεσίες Δημ. Επιχειρήσεων	24	8,96%
Δεν δηλώνουν	17	6,34%
ΣΥΝΟΛΟ	268	100,00%

Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΟΕΥ)

Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΟΕΥ)	Πλήθος	Ποσοστό
Έχουν ΟΕΥ	46	17,16%
Δεν έχουν ΟΕΥ	204	76,12%
Δεν δηλώνουν	18	6,72%
ΣΥΝΟΛΟ	268	100,00%

Κανονισμός Λειτουργίας

Κανονισμός Λειτουργίας	Πλήθος	Ποσοστό
Έχουν κανονισμό λειτουργίας	67	25,00%
Δεν έχουν κανονισμό λειτουργίας	182	67,91%
Δεν δηλώνουν	19	7,09%
ΣΥΝΟΛΟ	268	100,00%

3. ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Κτιριακές εγκαταστάσεις	Πλήθος	Ποσοστό
Αυτοτελές κεντρικό κτίριο	119	44,40%
Συστεγάζεται με άλλη Υπηρεσία	138	51,49%
Δεν δηλώνουν	11	4,10%
ΣΥΝΟΛΟ	268	100,00%

Συμπεράσματα από την έρευνα καταγραφής των στοιχείων των Δημοτικών και Κοινοτικών Βιβλιοθηκών

Το **45%** περίπου των Δημοτικών Βιβλιοθηκών λειτουργεί σε **αυτοτελείς εγκαταστάσεις**, ενώ το **51%** **συστεγάζεται** με κάποια άλλη υπηρεσία. Οι υπηρεσίες αυτές είναι συνήθως οι Δήμοι (οι Βιβλιοθήκες λειτουργούν στο Δημοτικό Κατάστημα), τα ΝΠΔΔ αυτών (κυρίως Πολιτιστικά και Πνευματικά Κέντρα), Πολιτιστικοί Οργανισμοί, Δημοτικές Επιχειρήσεις, Μουσεία κλπ. Τέλος, δεν απαντά στο ερώτημα το υπόλοιπο 4%.

Τα **κεντρικά κτίρια των Δημοτικών Βιβλιοθηκών**, στο σύνολό τους λειτουργούν σε εγκαταστάσεις συνολικής έκτασης **42.624,11 τ.μ.** ενώ τα **παραρτήματα** που υπάρχουν λειτουργούν σε συνολική έκταση **5.795 τ.μ.**

Αναλυτικότερα, οι Δημοτικές Βιβλιοθήκες, που λειτουργούν σε **αυτοτελείς** εγκαταστάσεις καταλαμβάνουν έκταση **26.362,79 τ.μ.** (221 τ.μ. / ανά Δημοτική Βιβλιοθήκη) ενώ ο χώρος λειτουργίας των Δημοτικών Βιβλιοθηκών που **συστεγάζονται** με άλλες Υπηρεσίες εκτείνεται σε **15.639,32 τ.μ.** (114 τ.μ. ανά Δημοτική Βιβλιοθήκη).

Οι επόμενοι δύο πίνακες δείχνουν την **κατανομή των εγκαταστάσεων λειτουργίας των Δημοτικών Βιβλιοθηκών, ανά Νομική μορφή λειτουργίας τους.**

Κτιριακές εγκαταστάσεις / Μορφή	ΝΠΔΔ	ΥΠ-ΝΠΔΔ	ΥΠ-ΟΤΑ	ΥΠ-ΕΠΙΧ	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΣΥΝΟΛΟ
Αυτοτελές κεντρικό κτίριο	68	21	17	9	4	119
Συστεγάζεται με άλλη Υπηρεσία	45	44	24	15	10	137
Δεν δηλώνουν	4	2	2	0	3	11
ΣΥΝΟΛΟ	117	67	43	24	17	267

Παρατηρούμε ότι το 58% των Βιβλιοθηκών ΝΠΔΔ λειτουργεί σε αυτοτελείς κτιριακές εγκαταστάσεις ενώ δύο στις τρεις Βιβλιοθήκες που λειτουργούν ως Υπηρεσίες ΝΠΔΔ συστεγάζονται με άλλη υπηρεσία.

Αντίστοιχα συμπεράσματα μπορούν να προκύψουν και για τις υπόλοιπες Μορφές λειτουργίας των Δημοτικών Βιβλιοθηκών.

Μορφή	Σύνολο	Εμβαδόν αυτοτελών	Δείκτης (τ.μ./Βιβλιοθήκη)	Εμβαδόν συστεγαζόμενων	Δείκτης (τ.μ./Βιβλιοθήκη)
ΝΠΔΔ	117	10.826,19	92,53	5.915,70	50,56
ΥΠ-ΝΠΔΔ	67	4.622,69	69,00	4.702,00	70,18
ΥΠ-ΟΤΑ	43	8.667,36	201,57	2.889,00	67,19
ΥΠ-ΕΠΙΧ	24	1.851,55	77,15	1.480,62	61,69
ΣΥΝΟΛΟ	268	26.362,79		15.639,32	

Συμπεράσματα από την έρευνα καταγραφής των στοιχείων των Δημοτικών και Κοινοτικών Βιβλιοθηκών

Στον παραπάνω πίνακα αναφέρεται το συνολικό εμβαδόν των αυτοτελών και συστεγαζόμενων εγκαταστάσεων των Δημοτικών Βιβλιοθηκών με βάση τη Νομική μορφή λειτουργίας τους.

Παρατηρούμε ότι οι Δημοτικές Βιβλιοθήκες που λειτουργούν αυτοτελώς ως **Υπηρεσίες των ΟΤΑ** χρησιμοποιούν, κατά μέσο όρο, **202 τ.μ.** περίπου, ενώ οι αντίστοιχες **συστεγαζόμενες** με άλλες υπηρεσίες, χρησιμοποιούν, κατά μέσο όρο, **68 τ.μ.**

Καθεστώς ιδιοκτησίας	Πλήθος	Ποσοστό
Ιδιόκτητο κτίριο	74	27,61%
Μισθωμένο κτίριο	35	13,06%
Παραχώρηση από ΟΤΑ	126	47,01%
Άλλο καθεστώς ιδιοκτησίας	33	12,31%
ΣΥΝΟΛΟ	268	100,00%

Ανάλυση του πίνακα, κατά **Νομική Μορφή**

Καθεστώς ιδιοκτησίας / Μορφή	ΝΠΔΔ	ΥΠ-ΝΠΔΔ	ΥΠ-ΟΤΑ	ΥΠ-ΕΠΙΧ	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΣΥΝΟΛΟ
Ιδιόκτητο κτίριο	30	15	17	9	3	74
Μισθωμένο κτίριο	12	16	4	1	2	35
Παραχώρηση από ΟΤΑ	60	27	16	13	10	126
Άλλο καθεστώς ιδιοκτησίας	15	9	6	1	2	33
ΣΥΝΟΛΟ	117	67	43	24	17	268

Το **28%** περίπου των Δημοτικών Βιβλιοθηκών λειτουργούν σε **ιδιόκτητες εγκαταστάσεις**, ενώ το 13% σε εγκαταστάσεις που μισθώνουν. Οι μισές περίπου Δημοτικές Βιβλιοθήκες (ποσοστό 47%) λειτουργούν σε εγκαταστάσεις που έχουν παραχωρηθεί από τους ΟΤΑ, ενώ ένα ποσοστό 12,5% δηλώνει ότι το κτίριο στο οποίο λειτουργεί η Βιβλιοθήκη έχει παραχωρηθεί είτε από άλλους φορείς (εκτός του ΟΤΑ), είτε από ιδιώτες κλπ.

Ο επόμενος πίνακας δείχνει την **κατανομή των εμβαδών** των εγκαταστάσεων λειτουργίας των Δημοτικών Βιβλιοθηκών, με βάση το καθεστώς ιδιοκτησίας.

Καθεστώς ιδιοκτησίας	Πλήθος	Εμβαδόν (τ.μ.)
Ιδιόκτητο κτίριο	74	15.730,59
Μισθωμένο κτίριο	35	3.966,00
Παραχώρηση από ΟΤΑ	126	21.384,49
Άλλο καθεστώς ιδιοκτησίας	33	1.543,03
ΣΥΝΟΛΟ	268	42.624,11

Συμπεράσματα από την έρευνα καταγραφής των στοιχείων των Δημοτικών και Κοινοτικών Βιβλιοθηκών

Παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο μέρος των εγκαταστάσεων (21.384,49 τ.μ. ή περίπου το 50% του συνολικού εμβαδού) αφορούν κτίρια ή χώρους, παραχωρημένα από τους ΟΤΑ.

Παράλληλα, το 37% του συνολικού εμβαδού (15.730,59 τ.μ.) είναι ιδιότητα κτίρια, ενώ μόνο το 9,3% είναι κτίρια ενοικιαζόμενα.

Παραρτήματα Βιβλιοθήκης	Πλήθος	Ποσοστό
Έχουν παραρτήματα	22	8,21%
Δεν έχουν παραρτήματα	233	86,94%
Δεν δηλώνουν	13	4,85%
ΣΥΝΟΛΟ	268	100,00%

Το 8,5% περίπου των Δημοτικών Βιβλιοθηκών έχει **Παραρτήματα**, ενώ το 87% δεν διαθέτει Παραρτήματα. Στο ερώτημα δεν απαντά το 5% περίπου των Βιβλιοθηκών.

Τα **παραρτήματα** είναι 59 για το σύνολο των 22 Δημοτικών Βιβλιοθηκών που διαθέτουν τέτοια και λειτουργούν σε συνολική έκταση **5.795 τ.μ.**, (98,2 τ.μ. ανά Παράρτημα)

Το **65%** των Δημοτικών Βιβλιοθηκών που διαθέτουν παραρτήματα (οι 14 από τις 22) έχουν **ένα** παράρτημα η κάθε μία.

Αναγνωστήρια	Πλήθος	Ποσοστό
Έχουν αναγνωστήρια	179	66,79%
Δεν έχουν αναγνωστήρια	80	29,85%
Δεν δηλώνουν	9	3,36%
ΣΥΝΟΛΟ	268	100,00%

Αναγνωστήρια / Μορφή	ΝΠΔΔ	ΥΠ-ΝΠΔΔ	ΥΠ-ΟΤΑ	ΥΠ-ΕΠΙΧ	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΣΥΝΟΛΟ
Έχουν αναγνωστήρια	80	52	26	17	4	179
Δεν έχουν αναγνωστήρια	35	13	15	6	11	80
Δεν δηλώνουν	2	2	2	1	2	9
ΣΥΝΟΛΟ	117	67	43	24	17	267

Το **67%** των Δημοτικών Βιβλιοθηκών διαθέτει **αναγνωστήρια**, ενώ το 30% περίπου δηλώνει ότι η Δημοτική Βιβλιοθήκη δεν έχει αναγνωστήρια (Περισσότερες στην κατηγορία αυτή είναι οι Βιβλιοθήκες που λειτουργούν ως Υπηρεσίες των ΟΤΑ).

Συμπεράσματα από την έρευνα καταγραφής των στοιχείων των Δημοτικών και Κοινοτικών Βιβλιοθηκών

Ένα ποσοστό της τάξης του 3% δεν απαντά την ερώτηση.

Οι 179 Βιβλιοθήκες που διαθέτουν αναγνωστήρια στο κεντρικό κτίριο ή/και στα παραρτήματά τους, τα στεγάζουν σε συνολική έκταση **11.534 τ.μ. (65.5 τ.μ. ανά Δημοτική Βιβλιοθήκη)**, όπως φαίνεται στο επόμενο πίνακα:

Μορφή	Σύνολο	Εμβαδόν κεντρικού κτιρίου	Εμβαδόν παραρτημάτων	Συνολικό εμβαδόν	Δείκτης (τ.μ./Βιβλιο θήκη)
ΝΠΔΔ	80	5.107,46	465,00	5.572,46	69,66
ΥΠ-ΝΠΔΔ	52	2.429,00	440,00	2.869,00	55,17
ΥΠ-ΟΤΑ	26	1.395,90	245,00	1.640,90	63,11
ΥΠ-ΕΠΙΧ	17	1.016,50	160,00	1.176,50	69,21
ΑΓΝΩΣΤΗ	4	275,00	0,00	275,00	68,75
ΣΥΝΟΛΟ	179	10.223,86	1.310,00	11.533,86	65,50

Από τον παραπάνω πίνακα, επίσης, διαπιστώνουμε ότι τα **μεγαλύτερα** σε έκταση αναγνωστήρια διαθέτουν οι Δημοτικές Βιβλιοθήκες που λειτουργούν ως **ΝΠΔΔ** και αυτές που λειτουργούν ως **Υπηρεσίες των Δημοτικών Επιχειρήσεων (70 τ.μ. κατά μέσο όρο)**

Αίθουσες εκδηλώσεων	Πλήθος	Ποσοστό
Έχουν αίθουσες εκδηλώσεων	72	26,87%
Δεν έχουν αίθουσες εκδηλώσεων	183	68,28%
Δεν δηλώνουν	13	4,85%
ΣΥΝΟΛΟ	268	100,00%

Αίθουσες εκδηλώσεων / Μορφή	ΝΠΔΔ	ΥΠ- ΝΠΔΔ	ΥΠ- ΟΤΑ	ΥΠ-ΕΠΙΧ	ΑΓΝΩ- ΣΤΗ	ΣΥΝΟΛΟ
Έχουν αίθουσες εκδηλώσεων	30	16	14	8	4	72
Δεν έχουν αίθουσες εκδηλώσεων	82	47	27	16	11	183
Δεν δηλώνουν	5	4	2	0	2	13
ΣΥΝΟΛΟ	117	67	43	24	17	268

Το 27% περίπου διαθέτει **αίθουσες εκδηλώσεων**, ενώ το 68% περίπου δηλώνει ότι δεν έχει η Δημοτική Βιβλιοθήκη Αίθουσες εκδηλώσεων (οι λιγότερες είναι οι Δημοτικές Βιβλιοθήκες που λειτουργούν ως Υπηρεσίες των ΟΤΑ). Ένα ποσοστό της τάξης του 5% δεν απαντά την ερώτηση.

Συμπεράσματα από την έρευνα καταγραφής των στοιχείων των Δημοτικών και Κοινοτικών Βιβλιοθηκών

Παράλληλα, στο αντίστοιχο ερώτημα, 121 Δημοτικές Βιβλιοθήκες (ποσοστό περίπου 46%) απαντούν ότι το **2007** έκαναν **μία τουλάχιστον εκδήλωση** (εντός ή εκτός των χώρων της Βιβλιοθήκης). Οι εκδηλώσεις που αναφέρονται εδώ αφορούν κυρίως παρουσιάσεις βιβλίων, αφιερώματα σε συγγραφείς και ποιητές, εκθέσεις βιβλίων, εκδηλώσεις για τα παιδιά, κλπ.)

Κινητή Μονάδα	Πλήθος	Ποσοστό
Διαθέτουν Κινητή Μονάδα	6	2,24%
Δεν διαθέτουν Κινητή Μονάδα	257	95,90%
Δεν δηλώνουν	5	1,87%
ΣΥΝΟΛΟ	268	100,00%

Η πλειοψηφία των Βιβλιοθηκών (περίπου 96%) δεν διαθέτει **Κινητή Μονάδα**.

Μόλις 7 Δημοτικές Βιβλιοθήκες (ποσοστό 3% περίπου) διαθέτει κινητή μονάδα (Δημοτικές Βιβλιοθήκες Καβάλας, Θεσσαλονίκης, Παλαμά, Σερρών, Κομοτηνής, Κιλκίς). Ένα ποσοστό της τάξης του 2% δεν απαντά την ερώτηση.

4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Ωράριο λειτουργίας κεντρικής Βιβλιοθήκης	Πλήθος	Ποσοστό
Μόνο πρωί	110	41,04%
Μόνο απόγευμα	52	19,40%
Πρωί και απόγευμα	69	25,75%
Συνεχές ωράριο λειτουργίας	44	16,42%

Ωράριο λειτουργίας κεντρικής Βιβλιοθήκης	ΝΠΔΔ	ΥΠ-ΝΠΔΔ	ΥΠ-ΟΤΑ	ΥΠ-ΕΠΙΧ	ΑΓΝΩΣΤΗ
Μόνο πρωί	38	32	21	13	6
Μόνο απόγευμα	22	10	9	6	5
Πρωί και απόγευμα	31	16	9	10	3
Συνεχές ωράριο λειτουργίας	18	17	7	2	0

Τα παραπάνω στοιχεία αφορούν τις **194** Βιβλιοθήκες (ποσοστό **72,5%**) που στο σχετικό ερώτημα δίνουν αναλυτικά στοιχεία για το ωράριο λειτουργίας τους.

Συμπεράσματα από την έρευνα καταγραφής των στοιχείων των Δημοτικών και Κοινοτικών Βιβλιοθηκών

Η πλειονότητα αυτών (151 Βιβλιοθήκες, ποσοστό 80% περίπου) λειτουργεί 5 – 6 ημέρες την εβδομάδα, ενώ υπάρχουν και Δημοτικές Βιβλιοθήκες που λειτουργούν μόνο μία (1) ημέρα την εβδομάδα και σε κάποιες περιπτώσεις όχι όλο το έτος, αλλά για μερικούς μόνο μήνες

Παιδικό Τμήμα	Πλήθος	Ποσοστό
Διαθέτουν Παιδικό Τμήμα	177	66,04%
Δεν διαθέτουν Παιδικό Τμήμα	79	29,48%
Δεν δηλώνουν	12	4,48%
ΣΥΝΟΛΟ	268	100,00%

Η πλειονότητα των Δημοτικών Βιβλιοθηκών (176 Βιβλιοθήκες, ποσοστό 66% περίπου) διαθέτει Παιδικό Τμήμα, το οποίο λειτουργεί κυρίως (σε ποσοστό 90%) στο χώρο της Κεντρικής Βιβλιοθήκης, όπως φαίνεται στον επόμενο πίνακα

Που λειτουργεί το Παιδικό Τμήμα	Πλήθος	Ποσοστό
Στην Κεντρική Βιβλιοθήκη	160	90,40%
Σε παραρτήματά της	5	2,82%
Σε άλλο χώρο, ανεξάρτητο	3	1,69%
Δεν δηλώνουν	9	5,08%
ΣΥΝΟΛΟ	177	100,00%

Χρηματοδότηση της Βιβλιοθήκης	Πλήθος	Ποσοστό
Από τον ΟΤΑ	174	64,93%
Από το ΝΠΔΔ	31	11,57%
Από τη Δημοτική Επιχείρηση	17	6,34%
Από το Υπουργείο Παιδείας	59	22,01%
Άλλη πηγή χρηματοδότησης	12	4,48%

Είναι σαφές ότι η λειτουργία των Δημοτικών Βιβλιοθηκών στηρίζεται στη χρηματοδότηση του φορέα εποπτείας τους (ΟΤΑ, Δημοτική Επιχείρηση ή ΝΠΔΔ).

Στην ένδειξη «άλλη πηγή χρηματοδότησης» οι περισσότερες περιπτώσεις αφορούν αναφορές του τύπου «Δεν χρηματοδοτείται η λειτουργία της Βιβλιοθήκης» ή «Η μόνη χρηματοδότηση είναι οι δωρεές βιβλίων», κλπ)_

Συμπεράσματα από την έρευνα καταγραφής των στοιχείων των Δημοτικών και Κοινοτικών Βιβλιοθηκών

Δανεισμός	Πλήθος	Ποσοστό
Η Βιβλιοθήκη είναι δανειστική	227	84,70%
Η Βιβλιοθήκη δεν είναι δανειστική	28	10,45%
Δεν δηλώνουν	13	4,85%
ΣΥΝΟΛΟ	268	100,00%

Η πλειοψηφία των Δημοτικών Βιβλιοθηκών (περίπου το 85%) λειτουργούν ως Δανειστικές. Η ανάλυση του προηγούμενου πίνακα κατά μορφή λειτουργίας των Βιβλιοθηκών φαίνεται στους δύο επόμενους πίνακες:

Δανεισμός / Μορφή	ΝΠΔΔ	ΥΠ-ΝΠΔΔ	ΥΠ-ΟΤΑ	ΥΠ-ΕΠΙΧ	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΣΥΝΟΛΟ
Η Βιβλιοθήκη είναι δανειστική	93	60	38	23	13	226
Η Βιβλιοθήκη δεν είναι δανειστική	17	4	4	1	2	28
Δεν δηλώνουν	7	3	1	0	2	13
ΣΥΝΟΛΟ	117	67	43	24	17	268

Ένα επιπλέον σχόλιο που προκύπτει από τον προηγούμενο πίνακα είναι ότι το σύνολο των Δημοτικών Βιβλιοθηκών, που λειτουργούν ως Υπηρεσίες Επιχειρήσεων είναι Δανειστικές.

Στον επόμενο πίνακα καταγράφεται το σύνολο των βιβλίων των Βιβλιοθηκών και το σύνολο του δανεισμού για τα έτη 2006 και 2007, ανά Νομική Μορφή

Νομική Μορφή	Πλήθος	Σύνολο Βιβλίων	Δανεισμός 2006	Δανεισμός 2007	Δανεισμός (2007-2006)
ΝΠΔΔ	117	962.456	248.136	263.510	6,20%
ΥΠ-ΝΠΔΔ	67	723.944	233.728	246.329	5,39%
ΥΠ-ΟΤΑ	43	702.497	441.339	468.668	6,19%
ΥΠ-ΕΠΙΧ	24	216.699	127.604	136.391	6,89%
ΑΓΝΩΣΤΗ	17	48.778	11.699	12.455	6,46%

Παρατηρούμε ότι σε όλες τις κατηγορίες Δημοτικών Βιβλιοθηκών παρατηρείται αύξηση του δανεισμού το 2007 (έναντι του 2006), περίπου 6%.

Συμπεράσματα από την έρευνα καταγραφής των στοιχείων των Δημοτικών και Κοινοτικών Βιβλιοθηκών

Ανανέωση υλικού βιβλιοθήκης	Πλήθος	Ποσοστό
Με αγορές	194	72,39%
Με δωρεές	235	87,69%
Με ανταλλαγές	7	2,61%
Με άλλους τρόπους	0	0,00%
Δεν δηλώνουν	21	7,84%

Ανανέωση υλικού βιβλιοθήκης	ΝΠΔΔ	ΥΠ-ΝΠΔΔ	ΥΠ-ΟΤΑ	ΥΠ-ΕΠΙΧ	ΑΓΝΩΣΤΗ
Με αγορές	90	53	23	20	8
Με δωρεές	99	63	37	23	13
Με ανταλλαγές	3	0	2	1	1
Με άλλους τρόπους	0	0	0	0	0
Δεν δηλώνουν	10	3	4	1	3

Από τους παραπάνω πίνακες είναι εμφανές ότι η πλειονότητα των Δημοτικών Βιβλιοθηκών στηρίζει την **ανανέωση** του υλικού της σε **δωρεές** (ποσοστό σχεδόν ή και μεγαλύτερο του 90%), ενώ πολλές Βιβλιοθήκες αγοράζουν νέα βιβλία για να ανανεώσουν τη συλλογή τους.

Ένα ποσοστό της τάξης του 8% δεν προσδιορίζει τρόπο ανανέωσης του υλικού.

Στον επόμενο πίνακα καταγράφεται το σύνολο των βιβλίων των Βιβλιοθηκών και το σύνολο των νέων βιβλίων για τα έτη 2006 και 2007, ανά Νομική Μορφή

Νομική Μορφή	Πλήθος	Σύνολο Βιβλίων	Νέα Βιβλία 2006	Νέα Βιβλία 2007	Διαφορά (2007-2006)
ΝΠΔΔ	117	997.456	50.100	47.774	-4,64%
ΥΠ-ΝΠΔΔ	67	723.944	26.981	29.842	10,60%
ΥΠ-ΟΤΑ	43	702.497	20.108	23.426	16,50%
ΥΠ-ΕΠΙΧ	24	216.699	7.654	9.805	28,10%
ΑΓΝΩΣΤΗ	17	48.778	1.165	3.277	181,29%

Παρατηρούμε ότι οι Βιβλιοθήκες που λειτουργούν ως Υπηρεσίες Επιχειρήσεων ανανεώνουν με καλύτερο ρυθμό το υλικό τους κατά 28% περίπου το 2007 (έναντι αυτού του 2006).

Παράλληλα ο ρυθμός ανανέωσης του υλικού των Βιβλιοθηκών που λειτουργούν ως ΝΠΔΔ είναι αρνητικός (-4,6%) το 2007 (έναντι του 2006).

Συμπεράσματα από την έρευνα καταγραφής των στοιχείων των Δημοτικών και Κοινοτικών Βιβλιοθηκών

Μηχανογράφηση	Πλήθος	Ποσοστό
Η Βιβλιοθήκη έχει μηχανογραφικό σύστημα	145	54,10%
Η Βιβλιοθήκη δεν έχει μηχανογραφικό σύστημα	115	42,91%
Δεν δηλώνουν	8	2,99%
ΣΥΝΟΛΟ	268	100,00%

Η ανάλυση των στοιχείων του προηγούμενου πίνακα για κάθε Νομική μορφή οδηγεί στους δύο επόμενους πίνακες.

Μηχανογράφηση / Νομική Μορφή	ΝΠΔΔ	ΥΠ-ΝΠΔΔ	ΥΠ-ΟΤΑ	ΥΠ-ΕΠΙΧ	ΑΓΝΩΣΤΗ
Η Βιβλιοθήκη έχει μηχανογραφικό σύστημα	60	40	22	18	5
Η Βιβλιοθήκη δεν έχει μηχανογραφικό σύστημα	54	24	21	5	10
Δεν δηλώνουν	3	2	0	1	2
ΣΥΝΟΛΟ	117	66	43	24	17

Διαθέσιμο λογισμικό	Πλήθος	Ποσοστό
Λογισμικό Καταλογογράφησης	97	66,90%
Λογισμικό για το δανεισμό	95	65,52%
Λογισμικό αυτοματισμού γραφείου	70	48,28%
Άλλο διαφορετικό λογισμικό	27	18,62%
Δεν δηλώνουν	20	13,79%

Ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων	Πλήθος	Ποσοστό
Υπάρχει τέτοια δυνατότητα	48	49,48%
Δεν υπάρχει τέτοια δυνατότητα	46	47,42%
Δεν δηλώνουν	3	3,09%
ΣΥΝΟΛΟ	97	100,00%

Τα στοιχεία των παραπάνω πινάκων καθιστούν εμφανές το κενό που υπάρχει σήμερα στη μηχανογράφηση των Δημοτικών Βιβλιοθηκών. Συγκεκριμένα, διαπιστώνεται ότι οι μισές Δημοτικές Βιβλιοθήκες (145 Βιβλιοθήκες, ποσοστό **55%**) διαθέτουν μηχανογραφικό σύστημα

Συμπεράσματα από την έρευνα καταγραφής των στοιχείων των Δημοτικών και Κοινοτικών Βιβλιοθηκών

(πρώτος πίνακας). Το ποσοστό αυτό γίνεται μεγαλύτερο (περίπου **75%**) στις περιπτώσεις Βιβλιοθηκών, που λειτουργούν ως Υπηρεσίες Επιχειρήσεων (τρίτος πίνακας).

Το **67%** του συνόλου των Βιβλιοθηκών που διαθέτουν μηχανογραφικό σύστημα (δηλαδή, 97 Βιβλιοθήκες) διαθέτει επίσης λογισμικό καταλογογράφησης, δηλαδή **καταλογογραφεί το υλικό του με ηλεκτρονικό τρόπο** (δεύτερος πίνακας).

Και καταλήγοντας, στα στοιχεία του τελευταίου πίνακα διαπιστώνεται ότι μόνο 48 Βιβλιοθήκες διαθέτουν την τεχνική υποδομή (κυρίως το λογισμικό) για να ανταλλάξουν δεδομένα ηλεκτρονικά.

Κέντρο Πληροφόρησης	Πλήθος	Ποσοστό
Λειτουργεί Κέντρο Πληροφόρησης	56	20,90%
Δεν λειτουργεί Κέντρο Πληροφόρησης	191	71,27%
Δεν δηλώνουν	21	7,84%
ΣΥΝΟΛΟ	268	100,00%

Η πλειοψηφία των Δημοτικών Βιβλιοθηκών **δεν έχει** Κέντρο Πληροφόρησης. Μόνο μία στις πέντε βιβλιοθήκες (ποσοστό περίπου 21%) διαθέτει τέτοιο.

Το παραπάνω σχετίζεται και με την κατάσταση, από πλευράς μηχανογράφησης, των Δημοτικών Βιβλιοθηκών που περιγράφηκε προηγούμενα

Συμμετοχή σε Δίκτυα Βιβλιοθηκών	Πλήθος	Ποσοστό
Η Βιβλιοθήκη συμμετέχει σε δίκτυα	22	8,21%
Η Βιβλιοθήκη δεν συμμετέχει σε δίκτυα	236	88,06%
Δεν δηλώνουν	10	3,73%
ΣΥΝΟΛΟ	268	100,00%

Μόνο μία (1) στις ένδεκα (11) βιβλιοθήκες περίπου (ποσοστό 8,5%) συμμετέχουν σε Δίκτυα Βιβλιοθηκών

Εκδόσεις της Βιβλιοθήκης	Πλήθος	Ποσοστό
Η Βιβλιοθήκη πραγματοποιεί εκδόσεις	29	10,82%
Η Βιβλιοθήκη δεν πραγματοποιεί εκδόσεις	222	82,84%
Δεν δηλώνουν	17	6,34%
ΣΥΝΟΛΟ	268	100,00%

Συμπεράσματα από την έρευνα καταγραφής των στοιχείων των Δημοτικών και Κοινοτικών Βιβλιοθηκών

Το συμπέρασμα από τα στοιχεία του παραπάνω πίνακα είναι ότι η δραστηριότητα των Εκδόσεων στις Δημοτικές Βιβλιοθήκες είναι περιορισμένη και απασχολεί περίπου το **11%** αυτών.

Υπηρεσίες σε ΑΜΕΑ	Πλήθος	Ποσοστό
Η Βιβλιοθήκη παρέχει Υπηρεσίες σε ΑΜΕΑ	83	30,97%
Η Βιβλιοθήκη δεν παρέχει Υπηρεσίες σε ΑΜΕΑ	169	63,06%
Δεν δηλώνουν	16	5,97%
ΣΥΝΟΛΟ	268	100,00%

Μια στις τρεις Δημοτικές Βιβλιοθήκες (ποσοστό περίπου 31%) μπορεί να εξυπηρετεί ΑΜΕΑ. Οι υπηρεσίες, που παρέχονται και αναφέρονται στα δελτία που συμπληρώθηκαν, είναι κυρίως οι εξής:

- Η ύπαρξη υποδομής για την πρόσβαση και τη χρήση των χώρων του κτιρίου της Βιβλιοθήκης (ράμπα στην είσοδο, ειδικές WC, κλπ)
- Ο ειδικός εξοπλισμός Η/Υ (και περιφερειακών) για τη χρήση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης και την πρόσβαση στο διαδίκτυο
- Ο δανεισμός και η παράδοση των βιβλίων στο σπίτι

5. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

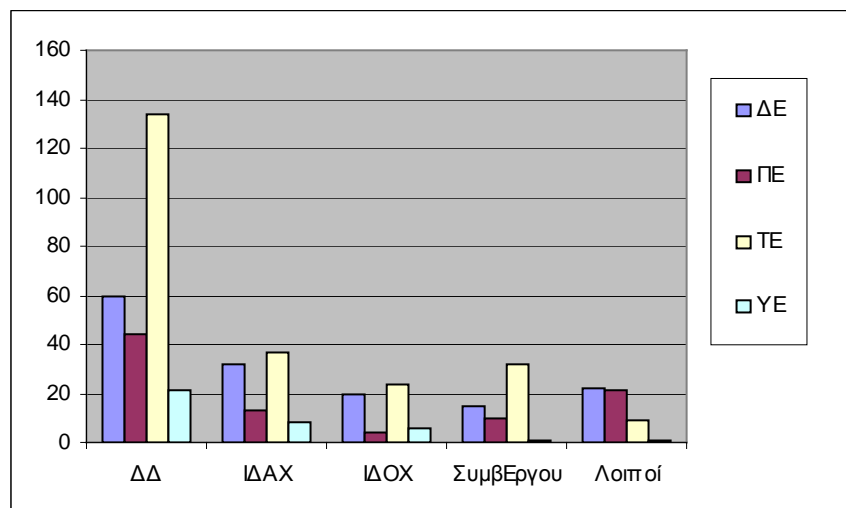
Προσωπικό κατά επίπεδο εκπαίδευσης και Σχέση Εργασίας						
ΕΠΕΚπ	ΔΔ	ΙΔΑΧ	ΙΔΟΧ	ΣυμβΕργου	Λοιποί	ΣΥΝΟΛΟ
ΔΕ	60	32	20	15	22	149
ΠΕ	44	13	4	10	21	92
ΤΕ	134	37	24	32	10	237
ΥΕ	21	8	6	1	1	37
ΣΥΝΟΛΟ	259	90	54	58	54	515

- Το **50%** του προσωπικού των Δημοτικών Βιβλιοθηκών εργάζεται σε αυτές με σχέση εργασίας **Δημοσίου Δικαίου**
- Το **46%** περίπου έχει επίπεδο εκπαίδευσης **ΤΕ** (οι 223 από τους 237 της κατηγορίας ΤΕ είναι Βιβλιοθηκονόμοι), ενώ στο προσωπικό της κατηγορίας **ΠΕ** (ποσοστό **18%**) μόνον 36 εργαζόμενοι, από τους 92 της κατηγορίας αυτής, (ένας στους τρεις περίπου, δηλαδή) έχουν την ειδικότητα Βιβλιοθηκονόμου ή Εφόρου Βιβλιοθηκών

Συμπεράσματα από την έρευνα καταγραφής των στοιχείων των Δημοτικών και Κοινοτικών Βιβλιοθηκών

Συμπερασματικά, το σύνολο των Βιβλιοθηκονόμων που κατεγράφησαν στους εργαζόμενους των 268 Δημοτικών Βιβλιοθηκών είναι 259. Κατά συνέπεια, **δεν υπάρχει τουλάχιστον ένας Βιβλιοθηκονόμος σε κάθε λειτουργούσα Δημοτική Βιβλιοθήκη, σήμερα.**

- Το προσωπικό που εντάσσεται στην κατηγορία **Λοιποί** αναφέρεται, κυρίως, ως προσωπικό, που απασχολείται με Μερική Απασχόληση ή σε προγράμματα του ΟΑΕΔ (Stage, κλπ)
- Σε αρκετά δελτία αναφέρονται και Εθελοντές στο προσωπικό της Βιβλιοθήκης. Σε κάποιες μάλιστα περιπτώσεις, εθελοντές εκτελούν χρέη Βιβλιοθηκονόμου.

Γράφημα για την απεικόνιση της κατανομής των εργαζομένων, ανά σχέση εργασίας.

Για κάθε σχέση εργασίας εμφανίζεται η κατανομή ανά επίπεδο εκπαίδευσης

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζεται η κατανομή των εργαζομένων στις Δημοτικές Βιβλιοθήκες κατά σχέση εργασίας και Νομική Μορφή λειτουργίας

Προσωπικό κατά Νομική Μορφή και Σχέση Εργασίας						
Νομική Μορφή	ΔΔ	ΙΔΑΧ	ΙΔΟΧ	ΣυμβΕργου	Λοιποί	ΣΥΝΟΛΟ
ΝΠΔΔ	60	32	22	26	20	160
ΥΠ-ΝΠΔΔ	73	28	9	21	20	151
ΥΠ-ΟΤΑ	121	12	15	9	8	165
ΥΠ-ΕΠΙΧ	1	16	6	2	3	28
Άγνωστη	4	2	2	0	3	11
ΣΥΝΟΛΟ	259	90	54	58	54	515

Παρατηρούμε ότι το προσωπικό των Δημοτικών Βιβλιοθηκών που λειτουργούν ως **ΝΠΔΔ** ή **Υπηρεσίες ΝΠΔΔ** ή **Υπηρεσίες ΟΤΑ** είναι περίπου **ισοκατανομημένο** σε αυτές και αποτελεί το 93% περίπου του συνόλου των εργαζομένων στις Δημοτικές Βιβλιοθήκες σήμερα.

Συμπεράσματα από την έρευνα καταγραφής των στοιχείων των Δημοτικών και Κοινοτικών Βιβλιοθηκών

6. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Στους επόμενους δύο πίνακες εμφανίζονται τα οικονομικά στοιχεία των Δημοτικών Βιβλιοθηκών την τριετία 2005 – 2007.

Πρέπει να επισημανθεί ότι σε μερικές περιπτώσεις αναφέρεται στα έντυπα ότι τα στοιχεία που καταγράφονται στους σχετικούς πίνακες αφορούν το Νομικό Πρόσωπο (ΔΔ ή ΙΔ) του οποίου η Δημοτική Βιβλιοθήκη είναι Υπηρεσία.

Εσοδα, συνολικά, ανά κατηγορία και έτος			
Κατηγορία Εσόδων	Έσοδα 2005	Έσοδα 2006	Έσοδα 2007
Δωρεές - Χορηγίες	52.506,24 €	74.983,64 €	66.115,22 €
Επιχορηγήσεις από άλλους φορείς	261.665,62 €	525.072,94 €	400.486,82 €
Επιχορηγήσεις από τον ΟΤΑ	6.952.568,16 €	8.349.043,83 €	8.946.300,25 €
Εσοδα από Εκδηλώσεις	13.305,00 €	4.300,00 €	5.712,00 €
Εσοδα από κινητή - ακίνητη περιουσία	20.646,50 €	11.602,88 €	23.228,62 €
Λοιπά έσοδα	523.023,42 €	680.713,21 €	759.060,62 €
ΣΥΝΟΛΟ	7.823.714,94 €	9.645.716,50 €	10.200.903,53 €

Το 90% περίπου των εσόδων των Δημοτικών Βιβλιοθηκών προέρχεται από τις επιχορηγήσεις των ΟΤΑ.

Έξοδα, συνολικά, ανά κατηγορία και έτος			
Κατηγορία Εξόδων	Έξοδα 2005	Έξοδα 2006	Έξοδα 2007
Αγορά βιβλίων, εντύπων, κλπ	593.876,17 €	830.295,06 €	762.270,48 €
Αμοιβές Προσωπικού	5.802.086,12 €	7.317.152,07 €	7.533.046,64 €
Γενικά Έξοδα	406.403,94 €	482.929,16 €	416.648,81 €
Ενοίκια	185.842,60 €	346.465,60 €	387.751,06 €
Λοιπά έξοδα	973.142,39 €	1.154.839,54 €	1.354.187,20 €
Συντηρήσεις - Επισκευές κτιρίων	212.364,96 €	187.831,49 €	290.321,25 €
Συντήρηση αρχείων	52.173,56 €	67.777,28 €	83.449,87 €
ΣΥΝΟΛΟ	8.225.889,74 €	10.387.290,20 €	10.827.675,31 €

Το 70% περίπου των δαπανών των Δημοτικών Βιβλιοθηκών είναι οι αμοιβές προσωπικού, ενώ το 7% περίπου των δαπανών τους αφορά αγορές βιβλίων, δηλαδή εξυπηρετεί την ανανέωση του υλικού τους.